

การตอบกลับอย่างมีเหตุผล (Reasoned Responses)

การประชุม ณ สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2569

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ ความคิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
1	/	/	ลำดับความสำคัญ ของแต่ละประเด็น นโยบาย (Policy Areas)	นโยบายที่สำคัญเร่งด่วนลำดับแรก คือ การต่อต้านการทุจริตและเสริมสร้างโปร่งใส รองลงมาคือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนและความยุติธรรม ในขณะที่ประเด็น ด้านสิ่งแวดล้อม สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ความโปร่งใสทางการคลัง ความเท่าเทียม ธรรมาภิบาลดิจิทัล และพื้นที่พลเมือง	/		การนำข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของแต่ละประเด็นนโยบายไปบรรจุในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (NAP) มีความจำเป็น เนื่องจากเป็นการสะท้อนมุมมองและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ทำให้แผนมีความสอดคล้องกับปัญหาเชิงโครงสร้างและบริบทของประเทศ โดยการให้ความสำคัญกับประเด็นการต่อต้านการทุจริต ความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรม เป็นการวางรากฐานต่อการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐ ขณะเดียวกัน การจัดลำดับประเด็นอื่น ๆ ให้อย่างเหมาะสม จะช่วยให้การกำหนดทิศทาง การจัดสรรทรัพยากร และการขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสะท้อนถึงความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน อันจะนำไปสู่การยอมรับ และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนมากยิ่งขึ้น
2	/	/	ด้านการต่อต้าน ทุจริต	ข้อเสนอที่สำคัญ คือ เริ่มต้นจากระดับบุคคลไป จนถึงระดับองค์กร ในระดับบุคคล คือ ไม่ให้	/		แนวทางครอบคลุมทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเป็น

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ ความคิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				หรือรับสินบน ปฏิบัติตามกฎหมายและ จริยธรรม ในระดับองค์กร คือ สนับสนุนระบบ ตรวจสอบและช่องทางร้องเรียนที่มี ประสิทธิภาพ ควบคู่กับการเปิดเผยข้อมูล ภาครัฐอย่างโปร่งใส การบังคับใช้กฎหมาย อย่างจริงจัง และการใช้เทคโนโลยีเพื่อลด การทุจริต รวมถึงการปลูกฝังค่านิยมไม่ยอมรับ การโกงในสังคม			ระบบและยั่งยืน โดยการส่งเสริมพฤติกรรมที่ถูกต้อง ในระดับบุคคล ควบคู่กับการพัฒนาภาคตรวจสอบ ความโปร่งใส และการบังคับใช้กฎหมายในระดับ องค์กร จะช่วยลดโอกาสและแรงจูงใจในการทุจริต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ และการปลูกฝังค่านิยมไม่ยอมรับการทุจริต ยังเป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ในระยะยาว ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับธรรมาภิบาล และเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐ ในภาพรวม
3	/	/	ด้านการต่อต้าน ทุจริต	คะแนน CPI ที่ลดลงและปัญหาในระดับพื้นที่ ทั้งด้านความโปร่งใส การอนุมัติใบอนุญาต และการบริหารงบประมาณ ข้อเสนอที่สำคัญ คือ การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะอย่างโปร่งใส เพื่อภาคประชาชนจะได้ร่วมตรวจสอบ โครงการสำคัญ หรือ โครงการที่มีความเสี่ยง เช่น การทำแนวกันไฟในเขตพื้นที่ป่า รวมทั้ง ควรลดขั้นตอนและดุลยพินิจที่ไม่จำเป็น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ตรวจสอบ คัดกรองผู้แจ้งเบาะแส บังคับใช้	/		สะท้อนสถานการณ์ปัญหาการทุจริตทั้งในเชิง ภาพรวมและระดับพื้นที่ได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะ ประเด็นความโปร่งใส การอนุมัติใบอนุญาต และ การบริหารงบประมาณ การส่งเสริมการเปิดเผย ข้อมูลสาธารณะอย่างเป็นระบบจะช่วยให้ ภาคประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมใน การตรวจสอบโครงการที่มีความเสี่ยงได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน การลดขั้นตอนและ ดุลยพินิจที่ไม่จำเป็น การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส และการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง จะช่วยลด

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				กฎหมายอย่างจริงจัง และปรับระบบงบประมาณ สู่รูปแบบที่ให้รางวัลต่อการป้องกันปัญหา บทบาท OGP และทิศทางในอนาคต			ช่องว่างของการทุจริตได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ การปรับระบบงบประมาณให้มีแรงจูงใจ ต่อการป้องกันการทุจริต รวมถึงการขับเคลื่อนตาม หลักการภาครัฐระบบเปิด จะเป็นกลไกสำคัญใน การยกระดับธรรมาภิบาลและเสริมสร้างความเชื่อมั่น ของประชาชนต่อภาครัฐในระยะยาว
4	/	/	ด้านสภาพ ภูมิอากาศและ สิ่งแวดล้อม	ข้อเสนอเน้นทั้งระดับบุคคลและระดับนโยบาย โดยในระดับบุคคล คือ การปรับพฤติกรรม เช่น ลดการใช้พลาสติก ประหยัดพลังงาน และ คัดแยกขยะ ส่วนระดับนโยบาย ควรผลักดัน มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง เช่น เป้าหมายลดการปล่อยคาร์บอน การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม และ การส่งเสริมนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการสร้าง ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน	/		แนวทางบูรณาการทั้งการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในระดับบุคคลและการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย ในระดับโครงสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา ด้านสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการกำหนดมาตรการเชิง นโยบายที่ชัดเจน อาทิ การลดการปล่อยคาร์บอน การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และการสนับสนุน นวัตกรรมสีเขียว จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการลด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนยังเป็น กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผล ในทางปฏิบัติ และนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและ ยั่งยืนในระยะยาว

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
5	/	/	ข้อมูลที่ภาครัฐควร เปิดเผยมากที่สุด	การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง และข้อมูลจากหน่วยงานตรวจสอบมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อมูลสิทธิหรือสวัสดิการ และ ข้อมูลเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต ตามลำดับ	/		การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง และข้อมูลจากหน่วยงานตรวจสอบ เป็นข้อมูลที่มี ความสำคัญต่อการสร้างความโปร่งใสและลดความเสี่ยง ต่อการทุจริตโดยตรง ขณะเดียวกัน การเปิดเผย ข้อมูลด้านสิทธิหรือสวัสดิการ และข้อมูลเกี่ยวกับ การออกใบอนุญาต จะช่วยให้ประชาชนสามารถ เข้าถึงสิทธิของตนได้อย่างทั่วถึง ลดความคลุมเครือ ในการปฏิบัติงานของภาครัฐ และเอื้อต่อการตรวจสอบ จากภาคส่วนต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การยกระดับความโปร่งใส ความเป็นธรรม และความเชื่อมั่นต่อภาครัฐใน ภาพรวม
6	/	/	ด้านความยุติธรรม	ข้อเสนอเน้นการเปิดเผยข้อมูล กระบวนการ และความคืบหน้าคดีให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย ลดความซับซ้อนและดุลพินิจที่อาจก่อให้เกิด ความไม่เป็นธรรม พร้อมทั้งมีกลไกรับเรื่อง ร้องเรียนที่ปลอดภัยและติดตามผลได้ รวมถึง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มความโปร่งใส และประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม โดยยังคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล อย่างเหมาะสม	/		แนวทางมุ่งยกระดับความโปร่งใสและความเป็นธรรม ในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ โดยการเปิดเผย ข้อมูล ขั้นตอน และความคืบหน้าของคดีให้ ประชาชนเข้าถึงได้โดยง่าย จะช่วยลดความคลุมเครือ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม ขณะเดียวกัน การลดความซับซ้อนและดุลพินิจที่ อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม รวมถึงการมีกลไกรับ เรื่องร้องเรียนที่ปลอดภัยและสามารถติดตามผลได้ จะช่วยคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้อย่างมี

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
							ประสิทธิภาพ อีกทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสของกระบวนการ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่ระบบยุติธรรมที่เข้าถึงได้เป็นธรรม และได้รับความเชื่อมั่นจากสังคมมากยิ่งขึ้น
7	/	/	การจัดสรรสิทธิในที่ดินทำกิน	กรณีแม่แจ่มสะท้อนความก้าวหน้าในการจัดสรรสิทธิที่ดินและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้การกระจายอำนาจสู่ระดับจังหวัด อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดด้านความชัดเจนทางกฎหมาย ระบบบริการหลังการจัดสรรสิทธิ และการบูรณาการข้อมูลที่ไม่เป็นเอกภาพ แนวทางการแก้ไขที่สำคัญ คือ พัฒนาระบบข้อมูลกลาง มาตรฐานเอกสารสิทธิ บริการปรับปรุงข้อมูลสิทธิที่สะดวก ร่วมกับการสนับสนุนเกษตรยั่งยืนและแรงจูงใจด้านการปลูกไม้เศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง	/		สะท้อนทั้งความก้าวหน้าและข้อจำกัดเชิงระบบในการจัดสรรสิทธิในที่ดินทำกินได้อย่างรอบด้าน โดยการพัฒนาระบบข้อมูลกลางและการกำหนดมาตรฐานเอกสารสิทธิ จะช่วยเพิ่มความชัดเจนทางกฎหมาย ลดความซ้ำซ้อน และยกระดับความเชื่อถือของข้อมูล ขณะเดียวกัน การปรับปรุงบริการภายหลังการจัดสรรสิทธิให้สะดวกและเข้าถึงได้ จะช่วยให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง นอกจากนี้ การสนับสนุนเกษตรยั่งยืนและการสร้างแรงจูงใจด้านการปลูกไม้เศรษฐกิจ ยังเป็นการเชื่อมโยงมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน เป็นธรรม และสอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่ในระยะยาว

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
8	/	/	ปัญหาการเผาใน ภาคเกษตรกรรม และภาคป่าไม้ โครงสร้างการผลิต และการพัฒนา เครื่องมือและ มาตรการทางด้าน เศรษฐศาสตร์	ปัญหาหลัก คือ ข้อจำกัดด้านเวลา ต้นทุน และ วิถีปฏิบัติดั้งเดิมของการเผา ที่มีความรวดเร็ว และต้นทุนต่ำแต่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แนวทางการแก้ไขที่สำคัญ คือ มุ่งปรับรูปแบบ การผลิตทางการเกษตร พัฒนาเทคโนโลยี การย่อยสลายที่มีประสิทธิภาพ จัดมาตรการ จูงใจทางเศรษฐกิจ เช่น การรับซื้อผลผลิตที่ ไม่เผาและคาร์บอนเครดิต พร้อมส่งเสริม การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคเอกชน รวมถึงการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน อย่างต่อเนื่อง	/		การวิเคราะห์ปัญหาเชิงโครงสร้างสะท้อนข้อจำกัด ด้านเวลา ต้นทุน และวิธีการผลิตของเกษตรกรได้ อย่างชัดเจน พร้อมเสนอแนวทางแก้ไขที่ครอบคลุม ทั้งการปรับรูปแบบการผลิต การพัฒนาเทคโนโลยี และการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ โดยการส่งเสริม ทางเลือกที่ลดการเผา เช่น เทคโนโลยีการจัดการ เศษวัสดุทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ อาทิ การรับซื้อผลผลิตที่ไม่ เผาและการพัฒนาระบบคาร์บอนเครดิต จะช่วยลด แรงจูงใจในการเผาได้อย่างเป็นรูปธรรมขณะเดียวกัน การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและการมีส่วนร่วม ของชุมชนและภาคเอกชน จะช่วยให้การดำเนิน มาตรการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และยังยืนยัน อันจะนำไปสู่การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว
9	/	/	การกระจายอำนาจ เพื่อการจัดการไฟ ป่า	ปัญหาหลัก คือ อปท. ยังขาดงบประมาณ เครื่องมือ และบุคลากร อีกทั้งแผนงาน ส่วนกลางบางเรื่องไม่สอดคล้องบริบทพื้นที่ จึงควรขยายการกระจายอำนาจให้ครอบคลุม สนับสนุนทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม	/		สะท้อนข้อจำกัดเชิงโครงสร้างขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ทั้งด้านงบประมาณ เครื่องมือ และ บุคลากร รวมถึงความไม่สอดคล้องของแผนงาน ส่วนกลางกับบริบทพื้นที่ โดยการกระจายอำนาจ ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ควบคู่กับการสนับสนุน

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ ความคิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				บูรณาการข้อมูลร่วมกับชุมชน เปิดพื้นที่รับฟัง ความคิดเห็น และจัดระบบแรงจูงใจสำหรับ พื้นที่ที่บริหารจัดการไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ			ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะช่วยเพิ่ม ศักยภาพในการจัดการไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันท่วงที ขณะเดียวกัน การบูรณาการข้อมูล ร่วมกับชุมชน การเปิดพื้นที่รับฟังความคิดเห็น และ การจัดระบบแรงจูงใจสำหรับพื้นที่ที่ดำเนินการได้ดี จะช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ ร่วมในระดับพื้นที่ อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการ ไฟฟ้าอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ มากยิ่งขึ้น

การประชุม ณ อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ภาคใต้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2569

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ ความคิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
1	/	/	ลำดับความสำคัญ ของแต่ละประเด็น นโยบาย (Policy Areas)	นโยบายที่สำคัญเร่งด่วนลำดับแรก คือ การต่อต้าน การทุจริตและเสริมสร้างความโปร่งใส รองลงมาคือ สภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และความยุติธรรม ในขณะที่ประเด็น สิทธิใน การเข้าถึงข้อมูล ความโปร่งใสทางการคลัง ความเท่าเทียม ธรรมาภิบาลดิจิทัล และพื้นที่ พลเมืองได้รับความสำคัญเช่นกัน สิ่งเหล่านี้ สะท้อนความต้องการให้ภาครัฐเปิดกว้าง โปร่งใส และรับผิดชอบต่อสาธารณะมากขึ้น สำหรับประเด็นปัญหาที่ภาคใต้ให้ความสำคัญ มากที่สุด คือ การต่อต้านทุจริต	/		การนำข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของแต่ละประเด็นนโยบายไปบรรจุในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (NAP) มีความจำเป็น เนื่องจากเป็นการสะท้อนมุมมองและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ทำให้แผนมีความสอดคล้องกับปัญหาเชิงโครงสร้างและบริบทของประเทศ โดยการให้ความสำคัญกับประเด็นการต่อต้านการทุจริต ความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรม เป็นการวางรากฐานต่อการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐ ขณะเดียวกันการจัดลำดับประเด็นอื่น ๆ ไว้อย่างเหมาะสม จะช่วยให้การกำหนดทิศทาง การจัดสรรทรัพยากร และการขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสะท้อนถึงความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน อันจะนำไปสู่การยอมรับ และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนมากยิ่งขึ้น
2	/	/	ด้านการต่อต้าน ทุจริต	ข้อเสนอที่สำคัญ คือ เริ่มต้นจากระดับบุคคลไปจนถึงระดับองค์กร ในระดับบุคคล คือ การยึดถือระเบียบและจรรยาบรรณวิชาชีพ	/		แนวทางครอบคลุมทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยการส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐ

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				อย่างเคร่งครัด เช่น การตรวจรับงานจ้างตาม ขอบเขตงาน (TOR) การยึดหลักความสุจริต เป็นที่ตั้งในการทำงาน และการไม่ยอมรับ ผลประโยชน์ทับซ้อน ในระดับองค์กร คือ การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรควบคู่กับ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเปิดเผย เอกสารและข้อมูลทางราชการเพื่อสร้าง ความโปร่งใส รวมถึงผลักดันให้ภาคประชาชน เข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบภาครัฐ			ยึดมั่นในระเบียบ กฎหมาย และจรรยาบรรณวิชาชีพ ควบคู่กับการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรให้ม ีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเปิดเผยข้อมูลผ่าน เทคโนโลยีดิจิทัล จะช่วยลดโอกาสและแรงจูงใจใน การทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการเปิด โอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การตรวจสอบ จะเป็นการเสริมสร้างกลไกถ่วงดุล และความรับผิดชอบของภาครัฐ อันนำไปสู่ การยกระดับธรรมาภิบาลและเสริมสร้าง ความเชื่อมั่นของประชาชนในระยะยาว
3	/	/	ด้านการต่อต้าน ทุจริต	ปัญหาหลัก คือ ค่านิยมอุปถัมภ์และวัฒนธรรม องค์กรที่เอื้อต่อการทุจริต กฎระเบียบใน ปัจจุบันที่มุ่งเน้นการจับผิดแต่ไม่ก่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งหน่วยงานตรวจสอบภายใน ยังขาดอิสระในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอที่สำคัญ คือ บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และ เปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณและ การจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนสามารถเข้า ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน	/		ปัญหาค่านิยมอุปถัมภ์และวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อ การทุจริตเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของภาครัฐ การมุ่งเน้นเพียงการควบคุมหรือจับผิดโดยขาดกลไก เชิงป้องกันและความโปร่งใส ไม่สามารถแก้ไขปัญห ได้อย่างยั่งยืน การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ควบคู่กับการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณและ การจัดซื้อจัดจ้างอย่างครบถ้วน จะช่วยลดช่องว่างใน การทุจริต เสริมสร้างการตรวจสอบจากภาคประชาชน

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
							และยกระดับความรับผิดชอบและธรรมาภิบาล ของภาครัฐในระยะยาว
4	/	/	ด้านสภาพ ภูมิอากาศและ สิ่งแวดล้อม	ข้อเสนอเน้นทั้งระดับบุคคลและระดับนโยบาย โดยในระดับบุคคล คือ การปรับพฤติกรรม เช่น งดทิ้งขยะและสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำ และร่วมรณรงค์ลดการใช้พลาสติกในชุมชน ส่วนระดับนโยบาย คือ การผลักดันมาตรการ ด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง เช่น การบังคับใช้ กฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังและเท่าเทียม การเปิดเผยข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อม อย่างโปร่งใส และการให้อำนาจแก่ชุมชน ท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่	/		เนื่องจากเป็นแนวทางที่ครอบคลุมทั้งระดับบุคคล และระดับนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยการส่งเสริม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนใน ชีวิตประจำวัน ควบคู่กับการผลักดันมาตรการเชิง นโยบายที่เข้มแข็ง โปร่งใส และเป็นธรรม จะช่วยลด สาเหตุของปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพใน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเป็น รูปธรรม อีกทั้งการเปิดเผยข้อมูลและการให้อำนาจ แก่ชุมชนท้องถิ่น จะช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบร่วมกัน อันนำไปสู่การยกระดับ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ในระยะยาว
5	/	/	ข้อมูลที่ภาครัฐควร เปิดเผยมากที่สุด	การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง มากที่สุด รองลงมาคือ ข้อมูลจากหน่วยงาน ตรวจสอบ และข้อมูลด้านงบประมาณ ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการ	/		แนวทางมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในประเด็น สำคัญ ได้แก่ งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูล จากหน่วยงานตรวจสอบ สิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และกระบวนการอนุญาต ซึ่งเป็นจุดเสี่ยงต่อ การทุจริตและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการให้บริการ

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				ตลอดจนขั้นตอนและข้อมูลการออกใบอนุญาตต่าง ๆ ตามลำดับ			ประชาชน การบรรจุประเด็นดังกล่าวในแผน NAP จะช่วยยกระดับความโปร่งใส ลดการใช้ดุลยพินิจ โดยมิชอบ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามี ส่วนร่วมในการตรวจสอบ อันเป็นการเสริมสร้าง กลไกถ่วงดุลและความรับผิดชอบของภาครัฐ นำไปสู่ การยกระดับธรรมาภิบาลและความเชื่อมั่น ของประชาชนในระยะยาว
6	/	/	การบริหารจัดการ พื้นที่ทะเลและ ชายฝั่งอย่างมี ประสิทธิภาพ	ข้อเสนอระดับนโยบาย คือ การปฏิรูปการ ทำงานแบบบูรณาการ ผ่านการจัดทำ “One Plan” หรือการบริหารจัดการภายใต้แผนเดียว ที่เกิดจากการบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยมีหัวใจ สำคัญ คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และปราศจากการเอื้อ ประโยชน์แก่กลุ่มทุน นอกจากนี้ เสนอให้มี เครื่องมือการวางผังพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง (Coastal Zoning) เพื่อจัดสรรการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรอย่างสมดุลและลดข้อพิพาทระหว่าง กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย ควบคู่ไปกับ การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายชุมชน	/		แนวทางมุ่งแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างผ่านการบูรณาการ การทำงานของทุกภาคส่วนภายใต้แผนเดียว (One Plan) ซึ่งช่วยลดความซ้ำซ้อนและความขัดแย้งใน การดำเนินนโยบาย พร้อมทั้งกำหนดทิศทางการใช้ ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างเป็น ระบบและสมดุล อันเป็นประเด็นที่มีผู้มีส่วนได้ส่วน เสียหลากหลายและมีความเสี่ยงต่อข้อพิพาท นอกจากนี้ การยึดหลักการบังคับใช้กฎหมายอย่าง เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการเสริมสร้าง บทบาทของชุมชนในการเฝ้าระวัง จะช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการกำกับดูแล ลดช่องว่างใน การเอื้อประโยชน์ และเสริมสร้างความโปร่งใส

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				ชายฝั่งในการเป็นอาสาสมัครเผ่าระวังมลพิษ และขยะทะเล			อันนำไปสู่การจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนและ ความเชื่อมั่นของประชาชนในระยะยาว
7	/	/	การบริหารจัดการ พื้นที่ทะเลและชายฝั่ง	ปัญหาหลัก คือ การกัดเซาะชายฝั่งที่ทวี ความรุนแรงมากขึ้นทุกปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อ ระบบนิเวศและอาจทำให้ชายหาดหายไปใ อนาคต ถึงแม้จะมีการศึกษาวิจัยจำนวนมาก แต่งานวิจัยเหล่านั้นกลับไม่ได้รับการขยายผล ต่อหรือกำหนดเป็นนโยบายในระยะยาว เนื่องจากประสบปัญหาทางด้านงบประมาณ และโครงสร้างการทำงานของภาครัฐที่ขาด ความยืดหยุ่น แนวทางการแก้ไขที่สำคัญ คือ กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น กำหนดเป้าหมาย การแก้ไขปัญหาเชิงรุกที่มีความชัดเจน และ นำระบบ Open Data มาผลักดันให้ประชาชน และหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการ แก้ไขปัญหา	/		การกัดเซาะชายฝั่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่มี ความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อทั้งระบบนิเวศ เศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของประชาชนในระยะยาว แม้จะมีองค์ความรู้จากงานวิจัยจำนวนมาก แต่ยังขาดการเชื่อมโยงสู่การกำหนดนโยบายและ การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม การผลักดันให้เกิดการ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ควบคู่กับการกำหนด เป้าหมายเชิงรุกที่ชัดเจน และการใช้ระบบ Open Data จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม และยกระดับประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาอย่าง ยั่งยืน
8	/	/	ปัญหาขยะและ มลพิษทั้งใน จังหวัดสงขลาและ เกาะต่าง ๆ	จังหวัดสงขลากำลังเผชิญวิกฤตขยะทั้งบนบก และในทะเล โดยเฉพาะขยะพลาสติกและไม่โคร พลาสติกที่สะสมในสิ่งมีชีวิตทางทะเล รวมถึง ปัญหาขยะข้ามพรมแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน	/		ขยะทั้งบนบกและในทะเล โดยเฉพาะขยะพลาสติก และไม่โครพลาสติก รวมถึงขยะข้ามพรมแดน เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และเศรษฐกิจในระยะยาว

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ ความคิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				นอกจากนี้ ยังพบปัญหาความเสื่อมโทรมและข้อจำกัดของสถานที่กำจัดขยะ ข้อเสนอสื่อที่สำคัญ คือ นำเทคโนโลยี Smart City มาใช้ในการแปรรูปขยะเป็นพลังงานไฟฟ้า และใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างแรงจูงใจ เช่น ธนาคารขยะ หรือห่วยขยะ			ประกอบกับข้อจำกัดของระบบกำจัดขยะเดิม การนำเทคโนโลยี Smart City มาใช้ควบคู่กับเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ เช่น ธนาคารขยะหรือแรงจูงใจรูปแบบต่าง ๆ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ ลดปริมาณขยะตกค้าง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน อันนำไปสู่การจัดการขยะอย่างยั่งยืน
9	/	/	ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมรอบทะเลสาบสงขลา	ปัญหาหลัก คือ ความเสื่อมโทรมของทะเลสาบที่เกิดจากการปล่อยน้ำเสียจากครัวเรือนและโรงงานอุตสาหกรรม การบุกรุกพื้นที่รอบเกาะเพื่อก่อสร้างโฮมสเตย์ และสุสานเรือเวียดนามที่กีดขวางการเดินเรือและส่งผลเสียต่อระบบนิเวศ แนวทางการแก้ไขที่สำคัญ คือ นำซากเรือเหล่านั้นไปทำปะการังเทียม และเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้าถึงข้อมูลเพื่อก่อให้เกิดการตรวจสอบและจัดการทรัพยากรข้ามเขตจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ	/		ความเสื่อมโทรมของทะเลสาบมีลักษณะเชิงซ้อนและเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ทั้งจากการปล่อยน้ำเสีย การใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่ง และสิ่งกีดขวางทางกายภาพที่กระทบต่อระบบนิเวศและการคมนาคมทางน้ำ การดำเนินการแก้ไขจำเป็นต้องอาศัยแนวทางที่บูรณาการและมีนวัตกรรม เช่น การนำซากเรือไปใช้ประโยชน์เป็นปะการังเทียม ควบคู่กับการเปิดเผยข้อมูลและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ การบริหารจัดการทรัพยากรข้ามพื้นที่ และนำไปสู่การฟื้นฟูระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การประชุม ณ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2569

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
1	/	/	ลำดับความสำคัญ ของแต่ละประเด็น นโยบาย (Policy Areas)	นโยบายที่สำคัญเร่งด่วนลำดับแรก คือ การต่อต้านทุจริตและประพฤติมิชอบ (Anti- Corruption and Integrity) เนื่องจากถูกมอง ว่าเป็นต้นตอสำคัญที่ขัดขวางการพัฒนาในทุกมิติ รองลงมาคือประเด็นความ สภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชน ตามลำดับ สิ่งเหล่านี้สะท้อน ให้เห็นว่าประชาชนในภูมิภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบงบประมาณ และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	/		การนำข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของแต่ ละประเด็นนโยบายไปบรรจุในแผนปฏิบัติการ แห่งชาติ (NAP) มีความจำเป็น เนื่องจากเป็น การสะท้อนมุมมองและความต้องการของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ทำให้แผนมีความสอดคล้อง กับปัญหาเชิงโครงสร้างและบริบทของประเทศ โดยการให้ความสำคัญกับประเด็นการต่อต้าน การทุจริต ความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของ ประชาชน และความยุติธรรม เป็นการวางรากฐาน ต่อการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อ ภาครัฐ ขณะเดียวกัน การจัดลำดับประเด็นอื่น ๆ ไว้อย่างเหมาะสม จะช่วยให้การกำหนดทิศทาง การจัดสรรทรัพยากร และการขับเคลื่อนนโยบาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสะท้อนถึง ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในกระบวนการ จัดทำแผน อันจะนำไปสู่ การยอมรับและ การสนับสนุนจากทุกภาคส่วนมากยิ่งขึ้น
2	/	/	ด้านการต่อต้าน ทุจริต	ข้อเสนอที่สำคัญ คือการปฏิรูปเชิงโครงสร้าง และการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างเป็น	/		การรวมศูนย์อำนาจและระบบอุปถัมภ์เป็นอุปสรรค สำคัญต่อความโปร่งใสและประสิทธิภาพของภาครัฐ

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				รูปธรรม เช่น การผลักดันเรื่องการเลือกตั้งผู้ว่า ราชการจังหวัดและการขับเคลื่อน พ.ร.บ. จังหวัดจัดการตนเอง เพื่อให้ประชาชนสามารถ กำกับดูแลและตรวจสอบการทำงานของฝ่าย บริหารได้โดยตรง นอกจากนี้ยังเสนอให้นำ เทคโนโลยีขั้นสูงอย่าง Blockchain และ AI มาใช้ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อลดการใช้ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ควบคู่ไปกับการปรับปรุง ระบบบริหารงานบุคคลเพื่อหลายระบบอุปถัมภ์ และการซื้อขายตำแหน่งอย่างจริงจัง			การปฏิรูปเชิงโครงสร้างโดยการกระจายอำนาจสู่ ท้องถิ่นจะช่วยให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมใน การกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ ได้โดยตรง ขณะเดียวกัน การนำเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น Blockchain และ AI มาใช้ในกระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง จะช่วยลดการใช้ดุลพินิจ เพิ่มความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต ควบคู่กับการปรับปรุงระบบ บริหารงานบุคคลเพื่อขจัดระบบอุปถัมภ์ จะเป็นการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและยกระดับ ความเชื่อมั่นของประชาชนในระยะยาว
3	/	/	ด้านการต่อต้าน ทุจริต	ปัญหาหลัก คือ ค่านิยมของระบบอุปถัมภ์และ การแทรกแซงทางการเมืองที่ทำให้กระบวนการ ทำงานซับซ้อนและเกิดการทุจริต แนวทางการ แก้ไขที่สำคัญ คือ การปฏิรูปกระบวนการ จัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เทคโนโลยี Blockchain และ AI เข้ามาช่วยเปิดเผยเอกสารต่อสาธารณะ ควบคู่ไปกับการปลูกฝังจิตสำนึกและ Mindset สุจริตตั้งแต่ระดับเยาวชนเพื่อสร้างรากฐานที่ เข้มแข็งในระยะยาว	/		ค่านิยมระบบอุปถัมภ์ และการแทรกแซง ทางการเมืองเป็นปัจจัยเชิงโครงสร้างที่บั่นทอน ความโปร่งใสและก่อให้เกิดการทุจริต การแก้ไข จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ทั้งเชิงระบบและเชิง วัฒนธรรม โดยการนำเทคโนโลยี Blockchain และ AI มาใช้ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างจะช่วยลด การใช้ดุลพินิจ เพิ่มความโปร่งใส และเปิดเผย ข้อมูลต่อสาธารณะ ขณะเดียวกัน การปลูกฝัง จิตสำนึกและค่านิยมสุจริตตั้งแต่ระดับเยาวชน

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
							จะช่วยสร้างรากฐานทางสังคมที่เข้มแข็ง อันนำไปสู่ การลดการทุจริตอย่างยั่งยืนในระยะยาว
4	/	/	ด้านสภาพ ภูมิอากาศและ สิ่งแวดล้อม	ข้อเสนอที่สำคัญ คือการใช้มาตรการ “จูงใจ ควบคุมการบังคับ” โดยเฉพาะการจัดการปัญหา การเผาในภาคเกษตรกรรม ซึ่งรัฐต้องสนับสนุน ตลาดรับซื้อผลผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมนวัตกรรม Bio-Refinery เพื่อแปรรูป กากอ้อยและฟางข้าวแทนการเผาทิ้ง รวมถึง การใช้ประกาศห้ามเผาและบังคับใช้กฎหมาย อย่างเคร่งครัดในช่วงวิกฤต โดยต้องม ีการประสานความร่วมมือระหว่างรัฐและชุมชน ในการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด	/		ปัญหาการเผาในภาคเกษตรกรรมเป็นปัญหาเชิง พฤติกรรมที่เชื่อมโยงกับข้อจำกัดทางเศรษฐกิจของ เกษตรกร การใช้มาตรการเพียงด้านการบังคับใช้ กฎหมายไม่เพียงพอในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน การผสมผสานมาตรการจูงใจควบคู่กับการบังคับ โดยการสร้างตลาดรองรับผลผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุ เหลือใช้ จะช่วยลดแรงจูงใจในการเผา ขณะเดียวกัน การกำหนดมาตรการควบคุมที่เข้มงวดในช่วงวิกฤต และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเฝ้าระวัง จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและควบคุม ปัญหา อันนำไปสู่การลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในระยะยาว
5	/	/	ข้อมูลที่ภาครัฐ ควรเปิดเผยมากที่สุด	การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างมากที่สุด เนื่องจากเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะ โดยตรง นอกจากนั้น ยังมีข้อมูลด้านสิทธิ สวัสดิการเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในการรับ ความช่วยเหลือ ข้อมูลหน่วยงานตรวจสอบ	/		ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง สิทธิและสวัสดิการ การตรวจสอบ การออกใบอนุญาต และการบริหาร งบประมาณรายจ่าย เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับการใช้ทรัพยากรของรัฐและการให้บริการ ประชาชน ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการใช้ดุลยพินิจ

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ ความคิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				ข้อมูลการออกใบอนุญาต และข้อมูลการบริหารงบประมาณรายจ่าย			โดยมิชอบและการทุจริต การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว อย่างเป็นระบบจะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใส เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมใน การตรวจสอบ และยกระดับความรับผิดชอบของ หน่วยงานภาครัฐ อันนำไปสู่การบริหารจัดการ ภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และสร้าง ความเชื่อมั่นของประชาชนในระยะยาว
6	/	/	การพัฒนา Smart City และคุณภาพ ชีวิตอย่างยั่งยืน	ข้อเสนอระดับนโยบายที่สำคัญ คือ เน้นการสร้าง “Smart Citizen” ที่รู้เท่าทันเทคโนโลยี โดยภาครัฐต้องจัดทำแผนแม่บทที่ชัดเจนและ ต่อเนื่อง ไม่เปลี่ยนแปลงตามวาระทางการเมือง พร้อมจัดตั้งระบบ “Citizen Feedback Loop” ให้ประชาชนแจ้งปัญหาและติดตาม ผลได้แบบ Real-time สำหรับการจัดการขยะ เสนอให้ใช้แนวคิด “ผู้สร้างมลพิษเป็นผู้จ่าย” (Polluter Pays Principle) ผ่านการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมตามปริมาณจริง และส่งเสริม การคัดแยกขยะต้นทางเพื่อนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ หรือสวัสดิการชุมชน	/		การพัฒนาประชาชนให้เป็น Smart Citizen เป็น รากฐานสำคัญของการขับเคลื่อนสังคมดิจิทัลอย่างมี ประสิทธิภาพและยั่งยืน การมีแผนแม่บทที่ชัดเจน และต่อเนื่องจะช่วยให้การดำเนินนโยบายไม่สะดุด ตามการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ขณะเดียวกัน การจัดให้มีระบบ Citizen Feedback Loop จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารสองทางและ ยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับ ภาครัฐ สำหรับการจัดการขยะ การนำหลักผู้ก่อ มลพิษเป็นผู้จ่ายมาใช้ควบคู่กับการส่งเสริมการคัด แยกขยะตั้งแต่ต้นทาง จะช่วยสร้างแรงจูงใจเชิง พฤติกรรม ลดปริมาณขยะ และเพิ่มมูลค่าทรัพยากร อันนำไปสู่การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
7	/	/	การพัฒนา Smart City และระบบขนส่ง (Mobility)	ปัญหาหลัก คือ การขาดความต่อเนื่องของแผนงานและการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงาน แนวทางการแก้ไขที่สำคัญ คือ การจัดทำแผนแม่บทระดับเมืองที่มีกลไกจัดการชัดเจน และการใช้ประโยชน์จาก Data Center ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในการเชื่อมโยงข้อมูลทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นการออกแบบเทคโนโลยีที่เข้าถึงได้ง่าย (Inclusive Design) เพื่อรองรับทั้งกลุ่มเปราะบาง ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ให้เข้าถึงสวัสดิการเมืองได้อย่างเท่าเทียม	/		การขาดความต่อเนื่องของแผนงานและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานเป็นอุปสรรคสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมือง การจัดทำแผนแม่บทที่มีกลไกชัดเจนจะช่วยสร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนนโยบาย ขณะเดียวกัน การบูรณาการข้อมูลผ่านศูนย์ข้อมูลกลางจะช่วยให้การตัดสินใจมีความแม่นยำและทันต่อสถานการณ์มากยิ่งขึ้น โดยการออกแบบเทคโนโลยีที่คำนึงถึงการเข้าถึงของทุกกลุ่ม (Inclusive Design) จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำและทำให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการและสวัสดิการของเมืองได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึงในระยะยาว
8	/	/	ปัญหาการเผาในภาคเกษตรกรรมและมลพิษทางอากาศ	ปัญหาหลัก คือ ปัญหาการเผาอ้อยและตอซังข้าวที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศอย่างรุนแรง แนวทางการแก้ไขที่สำคัญ คือ การสนับสนุนเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนการเผา และการเปลี่ยนจากการประกันราคาเป็นการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ รวมถึงการใช้ระบบจอบควมการเผาเพื่อลด	/		การเผาอ้อยและตอซังข้าวเป็นสาเหตุสำคัญของมลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง การแก้ไขปัญหาคือจำเป็นต้องลดการพึ่งพาการเผาโดยสร้างทางเลือกที่เหมาะสมทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร การสนับสนุนเทคโนโลยีเครื่องจักรกลและการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้จะช่วยลดแรงจูงใจในการเผา ขณะเดียวกัน การบริหารจัดการการเผาผ่านระบบ

ลำดับ	ภาคส่วน		ส่วนที่ให้ความ คิดเห็น	สาระสำคัญ (Key Information)	การนำไปบรรจุหรือปรับแก้โครงการ ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ		เหตุผล
	ภาครัฐ	ภาคประชาสังคม / ภาคเอกชน			บรรจุ / แก้ไข	ไม่บรรจุ / ไม่แก้ไข	
				ความรุนแรงของมลพิษสะสมและลด การต่อต้านจากชุมชน			จ้องคิวจะช่วยควบคุมปริมาณมลพิษสะสมและ ลดผลกระทบต่อชุมชน อันนำไปสู่การจัดการปัญหา อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว
9	/	/	การจัดการขยะและ สิ่งแวดล้อมชุมชน	ปัญหาหลัก คือ ปัญหาขยะล้นเมืองและการ กำจัดไม่ถูกวิธีที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของ ประชาชน แนวทางการแก้ไขที่สำคัญ คือ การเพิ่มแรงจูงใจในการคัดแยกขยะต้นทาง เช่น โครงการขยะแลกไข่ หรือธนาคารขยะ ชุมชน และการยกระดับเทคโนโลยีการกำจัด ขยะปลายทางให้เป็นระบบปิดที่ไม่สร้างมลพิษ ต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความมั่นใจว่าขยะที่ คัดแยกมาจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ต่ออย่าง เหมาะสม	/		ขยะล้นเมืองและการกำจัดที่ไม่ถูกวิธีส่งผลกระทบต่อ โดยตรงต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาคำเป็นต้องดำเนินการทั้งต้นทาง และปลายทางควบคู่กัน โดยการสร้างแรงจูงใจให้ ประชาชนคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางจะช่วย ลดปริมาณขยะและเพิ่มประสิทธิภาพในการนำกลับมา ใช้ประโยชน์ ขณะเดียวกัน การยกระดับเทคโนโลยี การกำจัดขยะให้เป็นระบบปิดที่ได้มาตรฐาน จะช่วยลด มลพิษและสร้างความเชื่อมั่นว่าขยะที่คัดแยกจะถูก จัดการอย่างเหมาะสม อันนำไปสู่การจัดการขยะ อย่างยั่งยืนในระยะยาว